

ФІЗИЧНА ОСОБА – ПІДПРИЄМЕЦЬ

Дячук Людмила Федорівна

ЗАТВЕРДЖЕНО

Фізична особа-підприємець

05.03.2026

Дячук Л. Ф.

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної
середньої освіти**

**«Формування наскрізних умінь здобувачів освіти через соціально-емоційне
навчання в Новій українській школі»**

Київ - 2026

Напрямок підвищення кваліфікації: формування наскрізних умінь здобувачів освіти через соціально-емоційне навчання на рівні базової середньої освіти.

Цільова група: Вчителі закладів загальної середньої освіти (базова середня освіта).

Розроблено на основі Типової програми «Соціально-емоційне навчання як інструмент розвитку наскрізних умінь учнів Нової української школи» (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України №1465 від 04.11.2025).

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС). Форма: дистанційна.

Термін дії програми: з 16.01.2026 до 31.12.2030 року.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасні виклики та вимоги Нової української школи (НУШ) до педагогічних працівників акцентують на необхідності розвитку не лише предметних знань, а й наскрізних умінь, що є запорукою успішної адаптації учнів у суспільстві та їхньої самореалізації. Соціально-емоційне навчання (СЕН) визнано ефективним інструментом для формування цих умінь, оскільки воно сприяє розвитку самосвідомості, саморегуляції, соціальної свідомості, навичок взаємин та відповідального прийняття рішень.

Актуальність програми зумовлена потребою педагогів у системних знаннях та практичних навичках щодо інтеграції принципів СЕН у освітній процес. Це дозволить вчителям ефективно працювати над розвитком емоційно-етичної та

психологічної компетентностей учнів, що є критично важливим для створення безпечного, підтримуючого та продуктивного освітнього середовища.

Особливості реалізації: Програма реалізується у дистанційній формі. Вона поєднує теоретичні лекції для засвоєння фундаментальних знань, практичні заняття для відпрацювання навичок та самостійну роботу для поглиблення розуміння матеріалу і закріплення здобутих умінь.

Мета: поглиблення знань та формування практичних навичок педагогів щодо інтеграції соціально-емоційного навчання в освітній процес для розвитку наскрізних умінь здобувачів освіти, підвищення їхньої емоційно-етичної та психологічної компетентностей, що відповідає вимогам професійного стандарту вчителя.

Завдання підвищення кваліфікації:

- Ознайомлення з теоретичними засадами та методологією соціально-емоційного навчання.
- Формування вмінь розробляти та впроваджувати стратегії СЕН в освітній процес.
- Розвиток навичок оцінювання прогресу учнів у формуванні наскрізних умінь через СЕН.
- Сприяння розвитку емоційно-етичної та психологічної компетентності педагогів.

Професійні компетентності, що розвиваються (за профстандартом «Вчитель ЗЗСО», 2024):

- Вчитель ЗЗСО. Б2. Емоційно-етична компетентність
- Вчитель ЗЗСО. Б1. Психологічна компетентність

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

- Визначати ключові принципи та компоненти соціально-емоційного навчання.
- Застосовувати ефективні стратегії та інструменти СЕН для розвитку наскрізних умінь учнів.
- Розробляти та адаптувати навчальні матеріали з урахуванням аспектів СЕН.
- Оцінювати динаміку розвитку соціально-емоційних навичок здобувачів освіти.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Система оцінювання включає поточний та підсумковий контроль. Поточне оцінювання складається з виконання практичних завдань (40 балів) та участі у рефлексивних обговореннях (20 балів) після кожного модуля. Практичні завдання оцінюються за критеріями повноти, оригінальності та відповідності темі. Підсумковий контроль здійснюється у формі фінального тестування (40 балів), що охоплює матеріал усієї програми. Для успішного завершення програми та отримання сертифіката слухач повинен набрати не менше 70 балів зі 100 можливих. Сертифікат про підвищення кваліфікації видається слухачам, які успішно пройшли всі етапи оцінювання.

Документ за результатами: сертифікат про підвищення кваліфікації.

Вартість підвищення кваліфікації одного педагогічного працівника: 450 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назва модуля / теми	Лекції	Практичні	Самостійн а	Контроль	Усього
1	Модуль 1. Теоретичні основи та інтеграція	3	9	3	1	16

	соціально-емоційного навчання					
1.1	Соціально-емоційне навчання як ключовий компонент НУШ					
1.2	Роль емоційно-етичної та психологічної компетентності вчителя					
1.3	Стратегії та методи інтеграції СЕН в освітній процес					
1.4	Оцінювання розвитку наскрізних умінь через СЕН					
2	Модуль 2. Практичні аспекти впровадження СЕН та розвиток навичок	3	7	3	1	14
2.1	Формування самосвідомості та саморегуляції учнів					
2.2	Розвиток соціальної свідомості та навичок взаємин					
2.3	Прийняття відповідальних рішень та вирішення конфліктів					

	Усього	6	16	6	2	30
--	---------------	----------	-----------	----------	----------	-----------

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Теоретичні основи та інтеграція соціально-емоційного навчання

Тема 1.1. Соціально-емоційне навчання як ключовий компонент НУШ. Концепція НУШ; наскрізні уміння та їхнє значення; визначення та компоненти соціально-емоційного навчання (СЕН); міжнародний та український досвід впровадження СЕН; переваги СЕН для здобувачів освіти та педагогів.

Тема 1.2. Роль емоційно-етичної та психологічної компетентності вчителя. Професійний стандарт вчителя ЗЗСО; емоційно-етична компетентність вчителя; психологічна компетентність вчителя; вплив компетентності вчителя на формування наскрізних умінь учнів; саморефлексія та розвиток власних соціально-емоційних навичок педагога.

Тема 1.3. Стратегії та методи інтеграції СЕН в освітній процес. Інтеграція СЕН у різні навчальні предмети; використання інтерактивних методів навчання; створення підтримуючого та безпечного освітнього середовища; співпраця з батьками та громадою у розвитку СЕН; ігрові технології та вправи для розвитку соціально-емоційних навичок.

Тема 1.4. Оцінювання розвитку наскрізних умінь через СЕН. Принципи формувального оцінювання наскрізних умінь; методи та інструменти оцінювання соціально-емоційного розвитку учнів; критерії оцінювання; самооцінювання та взаємооцінювання учнів; використання результатів оцінювання для корекції освітнього процесу.

Модуль 2. Практичні аспекти впровадження СЕН та розвиток навичок

Тема 2.1. Формування самосвідомості та саморегуляції учнів. Розвиток самопізнання учнів; усвідомлення власних емоцій та почуттів; стратегії управління емоціями; формування навичок самоконтролю та імпульсивності; постановка цілей та самомотивація.

Тема 2.2. Розвиток соціальної свідомості та навичок взаємин. Емпатія та розуміння почуттів інших; розвиток навичок ефективної комунікації; співпраця та командна робота; формування позитивних взаємин; протидія булінгу та дискримінації.

Тема 2.3. Прийняття відповідальних рішень та вирішення конфліктів. Етапи прийняття рішень; аналіз ситуацій та прогнозування наслідків; формування відповідального ставлення до власного вибору; стратегії конструктивного вирішення конфліктів; медіація та переговори.

3.1. Практичні завдання:

- Розробка фрагменту уроку з інтеграцією елементів СЕН для розвитку конкретного наскрізного вміння (на вибір).
- Аналіз кейсів з педагогічної практики щодо вирішення конфліктних ситуацій з позиції СЕН.
- Створення банку вправ та ігор для розвитку самосвідомості та саморегуляції учнів.
- Розробка критеріїв оцінювання розвитку емпатії у здобувачів освіти.

3.2. Питання для самоопрацювання:

- Теоретичні засади та моделі соціально-емоційного навчання (CASEL Framework).
- Вплив емоційного інтелекту на успішність учнів.
- Особливості формування соціально-емоційних навичок у підлітковому віці.
- Використання цифрових інструментів для підтримки СЕН.

4. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX.
2. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р.

Основна література

1. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. Соціально-емоційне та етичне навчання: посібник для вчителя. Київ: «Алатон», 2021. 240 с.
2. Кальницька А. В. Соціально-емоційне навчання як ефективний інструмент формування компетентностей учнів. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 66, Т. 2. С. 136-141.
3. Коропченко Д. В. Соціально-емоційне навчання в Новій українській школі: теоретичні аспекти та практичні рекомендації. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2022. № 5 (123). С. 162-171.
4. Освітня політика України: виклики та перспективи розвитку в умовах війни: монографія / за заг. ред. І. О. Денисюка. Львів: ЛДУБЖД, 2023. 270 с.

Додаткова література

1. Богданова І. М. Формування емоційного інтелекту підлітків у освітньому середовищі. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка, соціальна робота. 2020. Вип. 1 (46). С. 27-30.
2. Григорук А. В. Розвиток наскрізних умінь молодших школярів засобами інноваційних технологій. Молодь і ринок. 2021. № 2 (189). С. 104-108.
3. Кривошея Т. М. Медіація як інструмент вирішення конфліктів у шкільному середовищі. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». 2022. № 1. С. 100-104.